

భూత, వర్తమాన, భవిష్యత్కాలపు రక్షణ (5:6-11)

“క్రీస్తు సిలువ గాధను గూర్చి నేను తొలిగా చదివినప్పుడు, యూదాను, పిలాతును, యూదులను, సైనికులను నేను శపించాను. కాని క్రీస్తు ఎందుకు మరణించారో నేను గ్రహించినప్పుడు నన్ను నేనే శపించుకున్నాను - ఎందుకంటే నా పాపములే ఆయనను సిలువ వేయించాయి”¹ అని మారిన ఒక ఆఫ్రికా దేశీయుడు ఒక మిషినరీతో అన్నాడు. “క్రీస్తు మనకొరకు చనిపోయెను” అనేది మన మూల వాక్యము: రోమా 5:8 (నొక్కి చెప్పింది నాది). “కొరకు” అనేది *huper* నుండి తర్జుమా చేయబడింది, “ఒకరి పక్షమున” లేక “ఒకరి స్థానంలో” అని అర్థం.² సిలువను గూర్చిన బైబిలు ఉపదేశానికి రెండును తగియుంటాయి. “క్రీస్తు నా కొరకు చనిపోయెను” అని నిశ్చయతతో నీవు చెప్పుదువని నిరీక్షిస్తున్నాను.

రోమా 5:1-11ను ఆధారం చేసికొని మాట్లాడడంలో యిది రెండవది. ఇందులో విశ్వాసమువలన నీతిమంతులుగా తీర్చబడినదానికి ఫలితంగా వచ్చిన ఆశీర్వాదములను పౌలు పేర్కొన్నాడు. మూల వాక్యం యొక్క మొదటి భాగం మీద గత పాఠం ఉంది. ఈ పాఠం ఆరవ వచనంతో ఆరంభించి ఈ భాగం చివరివరకు కొనసాగుతుంది.

ఈ పాఠాన్ని నేను “భూత, వర్తమాన, మరియు భవిష్యత్కాలపు రక్షణ” అని పిలుస్తున్నాను. మనము క్రైస్తవులమైనప్పుడు, గత పాపములనుండి రక్షింపబడుటను సూచించడానికి “రక్షింపబడితిమి” అనే పదాన్ని మనం తరచుగా వాడుతుంటాం (మార్కు 16:16; రోమా 10:9ని చూడు). శాశ్వతంగా రక్షింపబడడాన్ని ఎదురు చూస్తూ మనం కొన్నిసార్లు ఈ పదాన్ని వాడతాం (1 కొరింథీయులకు 5:5; రోమా 13:11 చూడు). అనుదినం రక్షింపబడతామనే భాగం కూడ ఒకటుంది (1 కొరింథీయులకు 1:18; 2 కొరింథీయులకు 2:15). “రక్షణ” అనే పదం యొక్క ఈ మూడు ప్రయోగాలు ఈ విధంగా సంగ్రహం చేయవచ్చు:

- గతపు రక్షణ: పాపపు శిక్షనుండి రక్షణ.
- ప్రస్తుతపు రక్షణ: పాపపు అలవాటునుండి రక్షణ.
- భవిష్యత్ రక్షణ: (పరలోకంలో) పాపపు ప్రసన్నతనుండి రక్షణ.

గత పాఠంలో, విశ్వాసంవలన నీతిమంతులుగా తీర్చబడడంలో గత, ప్రస్తుత, భవిష్యత్తు ఆశీర్వాదములను పౌలు మాట్లాడినట్లు మనం గ్రహించాం. గతానికి సంబంధించి, దేవునితో మనం సమాధానపరచబడ్డాం (5:1). ప్రస్తుతానికి సంబంధించి, మనమాయన కృపయందు నిలిచియున్నాం (2 వచనం). భవిష్యత్తుకు సంబంధించి, మహిమ నిరీక్షణ కలిగియున్నాం (2 వచనం). ఈ పాఠంలో కూడ పౌలు గత, ప్రస్తుతపు, భవిష్యత్తు కాలాలను సూచిస్తున్నట్లు మనం చూస్తాం.

గత కాలపు రక్షణ (5:6-11)

మూల వాక్యంలో గత కాలపు రక్షణ ప్రధానంగా నొక్కి చెప్పునదైయుంది: “కాబట్టి ఆయన రక్షణమువలన ఇప్పుడు నీతిమంతులముగా తీర్చబడి, ... మనము శత్రువులమై యుండగా ఆయన కుమారుని ద్వారా మనము దేవునితో సమాధానపరచబడి ... ఆయన ద్వారానే మనము ఇప్పుడు సమాధాన స్థితి పొందియున్నాము” (9-11 వచనాలు). పాప భారంచేత మనం క్రుంగియున్నాం (3:23; 6:23వ లను చూడు), కాని మనం నీతిమంతులముగా తీర్చబడి (5:9), దేవునితో సమాధానపరచబడ్డాం (10, 11 వచనాలు). ఈ రక్షణ క్రీస్తువారి ద్వారా (11 వచనం), ప్రత్యేకించి అది ఆయన రక్షణ ద్వారా (9 వచనం) వచ్చింది, అది ఆయన మరణమందు చిందించిన రక్షణమునుబట్టి వచ్చింది (10 వచనం).

అది మనలను వచనం 6నుండి 8వరకు తెస్తుంది. “లేఖనాల్లో కన్పించే మహా గాఢమైన దైవ ప్రేమను” ఈ వచనాలు వర్ణిస్తున్నాయి.³

ఏలయనగా మనమింక బలహీనులమై యుండగా, క్రీస్తు యుక్తకాలమున భక్తిహీనుల కొరకు చనిపోయెను. నీతిమంతునికొరకు సహితము ఒకడు చనిపోవుట అరుదు; మంచివానికొరకు ఎవడైన ఒకవేళ చనిపోవ తెగింపవచ్చును. అయితే దేవుడు మనయెడల తన ప్రేమను వెల్లడిపరచుచున్నాడు; ఎట్లనగా మనమింకను పాపులమై యుండగానే క్రీస్తు మనకొరకు చనిపోయెను.

క్రీస్తులేని మానవ ఆత్మ సంబంధమైన స్థితిని ఈ లేఖనం వర్ణించడంతో ఆరంభ మౌతుంది: “మనమింక బలహీనులమైయుండగా” (6వ వచనం). “బలహీనులమై యుండగా” అనేది *asthenes* నుండి తర్జుమా చేయబడింది, *sthenos* అంటే “బలము” దానికి ముందు (*a*) అనే వ్యతిరేక పదం ఉంది (KJV చూడు). “బలహీనత ... వ్యాధి, వ్యాధిగానుండు” అని ఈ పదం సూచిస్తుంది.⁴ “తన జీవితాన్ని వ్యర్థపరచే పాపపు రోగమునుండి బలహీనపరచబడి వికార రూపమై - వ్యాధిగ్రస్తుడై పడియున్నట్లు యిది తెలుపుతుంది. స్వస్థపరచు దేవుని శక్తి లేకుంటే అతని వ్యాధి చావును తెస్తుంది.”⁵ “తమకు తాము సహాయం చేసికొనేవారికి దేవుడు సహాయం చేస్తాడని” పాత కాలపు సామెత అంటుంది. అయితే, తమకు తాము సహాయం చేసికోలేనివారికి దేవుడు సహాయం చేస్తాడని రోమా 5:6 అంటుంది. క్రీస్తు లేకుండ జనులు “నిస్సహాయులై” నిరీక్షణ లేనివారై, నశించినవారైయుంటారు.

లోకం నిస్సహాయ స్థితిలో ఉన్నప్పుడు, “క్రీస్తు యుక్తకాలమున చనిపోయెను” (6బి వచనం). “యుక్తకాలము” అనేది గ్రీకులో *kairos*, కాలంలో “నిశ్చయమైన పాయింటును” అది సూచిస్తుంది.⁶ “యుక్తకాలము” అనేది “దేవుని సంకల్పంలోను ఏర్పాట్లలోను సరియైన కాలాన్ని అది సూచిస్తుంది” (గలతీయులకు 4:4 చూడు),⁷ లేదా “మనం బహు నిస్సహాయ స్థితిలో నిలిచి ఆయన బహుగా అవసరమైన సమయమైయున్నట్లు” కూడ అర్థమై యుండవచ్చు. ఈ రెండు ఆలోచనలను యుక్తకాలము అనేది సూచిస్తుందని Leon Morris అభిప్రాయపడ్డాడు: “మనమింకను పాపులమైయుండగా ఆయన మృతినొందారు, దేవుడు తన సంకల్పాన్ని అమర్చిన సమయం అదే.”⁸

యేసు ఎవరికొరకు చనిపోయారు? క్రీస్తు “భక్తిహీనులకొరకు” చనిపోయారు (రోమా 5:6సి). క్రీస్తు లేని మన ఆత్మ సంబంధమైన స్థితి “భక్తిహీనులుగా” వర్ణించబడింది. “భక్తిహీనులు” అని తర్జుమా చేయబడిన గ్రీకు పదం *asebeia, sebomai* అనే పదాన్ని *a* అనే ముందు మాటతో వ్యతిరేకతను తెలుపుతుంది. *Sebomai* అంటే, “భక్తిపూర్వకమైన భయముతో నిలుచుట, పూజ, ఆరాధన.”⁹ గనుక *Asebeia* అనేది దేవుని యెడల భక్తిపూర్వకమైన భయము లేకుంటే, ఆయనను ఎన్నడూ పూజించని, ఆయనను ఆరాధించడానికి నిరాకరించేవారిని సూచిస్తుంది. దేవుడనే వ్యక్తికే గౌరవం చూపలేని తిరస్కరించే స్థితియైయుంది.¹⁰ “అది తప్పక నన్ను గూర్చి మాట్లాడునదై యుండదని” కొందరు తలంచవచ్చు! ఏదియెలాగున్నా, 6వ వచనపు అంతంలోను, 8వ వచనపు అంతంలోను ఉన్న సమాంతరాన్ని గమనించు: “క్రీస్తు భక్తిహీనులకొరకు చనిపోయెను” అని 6వ వచనం అంటుంటే, “క్రీస్తు మనకొరకు చనిపోయెను” అని వచనం 8 అంటుంది. “భక్తిహీనులు” అంటే “మనం” అన్న మాట!

ప్రభువైన యేసు అవతరించక ముందు మానవాళి యొక్క ఆత్మ సంబంధమైన స్థితిని యింకను రెండు పదాలు వర్ణిస్తాయి. 8వ వచనం యిలా అంటుంది, “మనమింకను పాపులమైయుండగా క్రీస్తు మనకొరకు చనిపోయెను” (8బి వచనం; నొక్కి చెప్పింది నాది). “పాపులు” అనేది *hamartia* అనే దానినుండి వచ్చింది, అంటే, “గురి తప్పిన” అని అర్థం.¹¹ ఏ విధంగా ఉండ దేవుడు కోరాడో అలా ఉండడంలో తప్పిపోయినవారమని ఆ పదం ప్రకటిస్తుంది.

వచనం 10లో నాల్గవ పదం కన్పిస్తుంది: “శత్రువులమై యుండగా దేవునితో సమాధానపరచబడినవారం” (10ఎ వచనం; నొక్కి చెప్పింది నాది). “శత్రువులు” అనేది *echthros* నుండి తర్జుమా చేయబడింది. “ద్వేషము” అనే పదానికి *echthros* దగ్గర సంబంధం కలిగియుంటుంది. “శత్రువులు” అనే పదం బలమైనది. “... శత్రువు అనే వ్యక్తి స్నేహితుడు కంటే కొంచెం తక్కువవాడు కాడు. వ్యతిరేక శిబిరంలో ఉన్నవాడని అర్థం.”¹² C. S. Lewis యిలా అన్నాడు, “కేవలం వృద్ధి చెందవలసిన స్థితిలో నిలిచియున్న కేవలం అపరిపూర్ణమైన జీవులము మాత్రము కాము; మన ఆయుధములను క్రింద పెట్టవలసియున్న తిరుగుబాటుదారులం.”¹³ మనం నిస్సహాయులమైయున్నాము (6 వచనం) కాని వ్యతిరేకులం (8:7 చూడు; కొలోస్సుయులకు 1:21). దానికి సహాయము

చేయ ప్రయత్నించేవారిని కరిచే, గోళ్లతో గీకే గాయపడిన జంతువును నేనెరుగుదును.

“నిన్నహోయలైన,” “భక్తిహీనులగు,” “పాపులు,” “శత్రువులైయున్నారు”: ఇవి ఏ రూపంగానూ మెచ్చుకోదగిన పదాలు కావు. కానప్పటికిని, దేవుడు యింకను ప్రేమించి మనకొరకు మరణించడానికి తన కుమారుని పంపాడు. “తానేమైయున్నాడో దానిని బట్టి దేవుడు ప్రేమిస్తున్నాడే గాని మనమేమైయున్నందున కాదు” అని Morris అన్నాడు.¹⁴ “ఇచ్చువానికి ఈవి ఎంత ఎక్కువ ఖరీదైయుంటుందో, పొందువాడు దానికి అంతగా అపాత్రుడైయుంటాడు, దానికి అత్యధికమైన ప్రేమ కనుపరచబడుతుంది. ఈ ప్రమాణాలచే కొలవబడిన క్రీస్తునందలి దేవుని ప్రేమ సంపూర్ణంగా ప్రత్యేకమైనదైయుంది” అని John R. W. Stott రాశాడు.¹⁵

అద్భుతమైన దేవుని ప్రేమ యొక్క స్వభావం 7, 8 వచనాలలో నొక్కి చెప్పబడింది. ఆ లేఖన భాగం యిలా ఆరంభమౌతుంది: “నీతిమంతునికొరకు సహితము ఒకడు చనిపోవుట అరుదు; మంచివానికొరకు¹⁶ ఎవడైన ఒకవేళ చనిపోవ తెగింపవచ్చును” (7 వచనం). “నీతిమంతునికిని [dikaios],” “మంచివానికిని [agathos]” మధ్య వ్యత్యాసం ఉందో లేదోయని ప్రజలు ఆశ్చర్యపోతారు. ఒకవేళ ఉంటే, ఆ వ్యత్యాసమేమి? వ్యత్యాసం లేదని కొందరు తలంచుతారు. వ్రాసే తెర్రియుకు (16:22 చూడు) ఒక ప్రతిపాదనను చెప్పి, తరువాత దానిని క్వాలిఫై చేయ పౌలు చూచినట్లు వారు తలంచుతారు: “నీతిమంతుని (మంచివాని) కొరకు నొకడు మరణమొందుట అరుదు. ... (నీతిమంతుని) మంచివాని కొరకు నొకడు మరణము పొంద తెగించవచ్చును.”

పదాల మధ్య కొంత వ్యత్యాసం చేయాలని ఎక్కువమంది రచయితలు నమ్ముతారు. “నీతిమంతుడు” అంటే నీతి జీవితాన్ని జీవించేవాడు, కాని ప్రత్యేకంగా యిష్టుడుగా ఉండకపోవచ్చు. “చెడ్డవారందరు మంచివారుగాను మంచివారందరు మనోహరమైనవారు గాను మార్చబడాలని” ఒక చిన్నారి ప్రార్థించింది. విషాదకరంగా, “మంచివారందరు” (పౌలు మాటల్లో “నీతిమంతులందరు”) మనోహరమైనవారు కాదు. ఈలాటి తారతమ్యాన్ని పౌలు ఉద్దేశించినట్లయితే, “మంచివాడంటే,” అతడు కేవలం “మంచివాడు” మాత్రమే గాక “మనోహరమైనవాడు” కూడా - యిష్టుడైనవాడును ప్రేమకు పాత్రుడైనవాడునై యుంటాడు. అలా చేయ మనం పిలువబడితే, మొదటి రకంకంటే రెండవ రకపు వ్యక్తుల కొరకు త్యాగం చేయడానికి జనులు యిష్టులైయుండవచ్చు.

ఈ రెండు పదాల మధ్య వ్యత్యాసం చేయబడాలా లేదా అనేది ప్రాముఖ్యం కాదు. ఎటు చూచినా, పౌలు పాయింటు ఒక్కటే: ఇతరుల కొరకు కొందరు తమ ప్రాణాన్ని పెడతారు. సైనిక సేవలో ఉన్న స్త్రీ పురుషులు తమ కుటుంబాలకొరకు, స్నేహితులకొరకు, దేశంకొరకు తమ ప్రాణాలు పెడతారు. ఇతర ఉదాహరణలు మనస్సుకు రావచ్చు.¹⁷ ఏదియెలాగున్నా, తమ హృదయాలకు “ప్రియంగాను, సన్నిహితంగాను” ఉన్నవారికొరకు మాత్రమే జనులు ప్రాణం పెడతారు.

అది మనలను వచనం 8కి తెస్తుంది: “అయితే దేవుడు మనయెడల తన ప్రేమను వెల్లడిపరచుచున్నాడు” (8వ వచనం). “తన సొంతమైన ప్రేమ” - దేవునికి చెందిన వింత ప్రేమ - మానవ ప్రేమకు భిన్నంగా ఉంటుంది - మన ప్రేమను మనలను

ప్రేమించువారికొరకు భద్రపరచబడుతుంది. యేసు మరణమందు దేవుడు ప్రత్యేకమైన ప్రేమను ప్రదర్శించాడు. అది “ఆయన సొంతమైన ప్రేమ,” తన సొంత కుమారుని యిచ్చుటలో ప్రదర్శించబడింది. అయితే అది దానికంటెను మించినదైయుంది. తండ్రి కుమారులు ఏకమైయున్నందున (యోహాను 10:30 చూడు), ఒకరు ఒక పని చేస్తే, మరొకరు అది చేసినట్లు అవుతుంది. ఈ విధంగా, దేవుడు తన కుమారుని అనుగ్రహించడంలో, తన వంతులో దేవుడు తన్ను యిచ్చుకున్నట్టే.¹⁸ 8వ వచనంలో “వెల్లడిపరచుచున్నాడు” అనే మాటను గమనించు; వర్తమాన కాలం ఉపయోగించడంలో, అనుదినము దేవుడు తన ప్రేమను కనుపరచుతున్నట్లు నొక్కి చెప్పబడింది.

మన ప్రేమకు, దేవుని ప్రేమకు మధ్యగల వంగని వ్యత్యాసం వాక్యంలోని ఆఖరి భాగంలో కనిపిస్తుంది: “అయితే దేవుడు మనయెడల తన ప్రేమను వెల్లడిపరచుచున్నాడు; ఎట్లనగా మనమింకను పాపులమైయుండగానే క్రీస్తు మనకొరకు చనిపోయెను” (8 వచనం; నొక్కి చెప్పింది నాది). మనం భక్తులమైయుండినప్పుడు క్రీస్తు మనకొరకు చనిపోలేదు; మనం “భక్తిహీనులమైయున్నప్పుడే” (6 వచనం). మనం ఏమైయుండాలో అలాగై యుండినప్పుడు కాదు; మనం “పాపులమైయుండగా” (8 వచనం). ఆయనకు మిత్రులమై యుండినప్పుడు, క్రీస్తు మనకొరకు చనిపోలేదు; అప్పుడు మనమాయనకు “శత్రువులమై యుంటిమి” (10 వచనం). ఇది మహా ఆశ్చర్యకరంగా ఉంది! Charles Spurgeon యిలా అన్నాడు,

దాన్ని కేకలువేసి చెప్పు లేక గుసగుసలాడు; పెద్ద అక్షరాల్లో అచ్చువేయి, లేక పెద్ద వ్రాతలో వ్రాయి. గంభీరంగా దాన్ని మాట్లాడు; అది పరిహాసం చేయబడేది కాదు. దాన్ని సంతోషంగా మాట్లాడు; అది దుఃఖపు చర్చనీయాంశము కాదు. యథార్థంగా మాట్లాడు; ఒక మానవ ఆత్మను రేకెత్తించేది యావత్తు ఏదైనా ఉంటే, అది యిదే. భక్తిహీనులు జీవించే చోట దాన్ని మాట్లాడు; మరియు అది నీ సొంత యింటిలోనే. వ్యభిచారులు తిరిగే చోట్ల దాన్ని మాట్లాడు. [చెరసాల]లో దాన్ని చెప్పు; “క్రీస్తు భక్తిహీనులకొరకు చనిపోయెనని” చావు పడక వద్ద కూర్చుండి మృదువైన గుస గుసగా చెవిలో చెప్పు.¹⁹

ఈలాటి ప్రేమను అర్థం చేసికొనడం మనకు కష్టం. “నీవు నీ భార్యను ప్రేమిస్తున్నావా?” అని నీవు నన్ను అడిగినట్లయితే, “తప్పకుండా, నేను ఆమెను ప్రేమిస్తున్నాను. ఆమె దయగాను, ఫ్రీయంగాను ఉంటుంది. ఆమెకు అందమైన చిరునవ్వు ఉంది. ఆమె నన్ను ప్రేమిస్తూ అనుదినము నా కొరకు త్యాగం చేస్తుంది.” నేను ఆ విధంగా బదులిచ్చినట్లయితే, నేను నా భార్యను ఎందుకు ప్రేమిస్తున్నానో నీకు అర్థమౌతుంది. ఏదియెలాగున్నా, “తప్పక నేను నా భార్యను ప్రేమిస్తాను. ఆమె నీచ బుద్ధిగాను అంద వికారంగాను ఉంటుంది - నన్ను బాధించడానికి ఏమి చేయాలో దానినంతటిని జరిగిస్తుంది. ఆమె నన్ను ద్వేషిస్తుంది.” ఆలాటి భార్యను ఎందుకు ప్రేమిస్తున్నానో అర్థం చేసికొనడం నీకు కష్టమగుతుంది కదా? భక్తిహీనులమైన పాపులుగాను, శత్రువులుగాను ఉన్న మనలను దేవుడు ఎంతగా ప్రేమిస్తున్నాడో ఆశ్చర్యంగా ఉంటుంది!

యేసువారి స్థితిలో నేను పెట్టబడియుండినట్లయితే, ఎలా రియాక్ట్ అవుతానో నన్ను నేనే ప్రశ్నించుకుంటాను. Adolf Hitler²⁰ నా యెదుట నిలిచియున్నాడని నేను ఊహిస్తున్నా - మారణహోమానికి ఈ నాజీ నాయకుడు బాధ్యుడు, 6 లక్షలమంది యూదులను యితర సంస్కృతిక జాతులను సామూహిక హత్యలు చేయించినవాడు. హిట్లర్ చావడంలోను, నేను చావడంలోను మధ్య కోరుకోమనే అవకాశం యిస్తే నేనేమి చేస్తాను? అక్కడ కోరుకొనడం నాకు బహు సులభం; నేను బ్రదుక కోరుకుంటాను. ఏదియెలాగున్నా అలాటి కోరుకొనడం అనేది ప్రభువైన యేసుకు యివ్వబడినప్పుడు, ఆయన చనిపోగోరారు (యోహాను 10:18; ఫిలిప్పీయులకు 2:5-8 చూడు)!

ఆయన “మనకొరకు చనిపోయినందున,” మనం రక్షింపబడగలం. ఈ పాఠం యొక్క పరిచయంలో గమనించినట్లు, “మనకొరకు” అంటే “మన పక్షముగా” లేక “మన స్థానంలో” అని అర్థం (1 కొరింథీయులకు 15:3 చూడు). క్రీస్తు దోషాన్ని తనమీద వేసికొన్నాడు - ఆ విధంగా శిక్షను కూడా - మన పాపములను ఆయన మీద మోసియున్నాడు; ఆయన మన పాపములకు “ప్రాయశ్చిత్తమైయున్నాడు” (రోమా 3:25). తత్ ఫలితంగా, మనం యేసునందు విశ్వాసముంచినప్పుడు, దాన్ని విధేయతయందు వ్యక్తపరచినప్పుడు (1:5; 16:26), దేవుడు మన పాపములను క్షమిస్తాడు (4:7 చూడు), నీతిమంతులముగా మనలను ఎంచుతాడు (4:22-24). అది “గతంలో రక్షణ” అంటే!

ఆత్మ సంబంధమైన ఈ మహా అద్భుత లావాదేవీ చర్చింపబడుతుండగా, యింతకు ముందు మనం ఎదుర్కొన్న “సమాధానపరచబడుట” అనే పదాన్ని పౌలు ప్రవేశపెట్టాడు: మనము “దేవునితో సమాధానపరచబడ్డాం”; “మనము సమాధాన స్థితిని పొందియున్నాం” (5:10, 11). మనం క్రైస్తవులముగా మారినప్పుడు “నీతిమంతులముగా తీర్చబడ్డామని” పౌలు ముందు చెప్పాడు (1 వచనం); యిప్పుడైతే “సమాధానపరచబడినట్లు” చెప్పుతున్నాడు. “నీతిమంతులుగా తీర్చబడడం,” “సమాధానపరచబడడం” అనే మాటలు వేరుచేయబడవు. ఆ రెండును దేవుని పిల్లలమవ్వడం అనేదానినే సూచిస్తాయి. అయినా, ప్రభువు మనకొరకు ఏమి చేశారో దానిని గూర్చి అంతర్గత దృష్టిని ప్రసాదిస్తాయి.

“సమాధానపరచబడుట” అనే పదం *katallasso* నుండి తర్జుమా చేయబడింది, దానికి ప్రాథమికంగా “మార్పుచెందుట” అని అర్థం (*allasso* [“మార్పుచెందుట”] అనేది *kata* చేత బలపరచబడుతుంది).²¹ ప్రజలను గూర్చి ఉపయోగింపబడినప్పుడు, “శత్రుత్వంనుండి స్నేహమునకు మార్పు”²² అనే అర్థమిస్తుంది. “Reconcile” అనే ఆంగ్ల పదం “re” అనేదాన్ని ముందు చేర్చుతుంది (“తిరిగి”) “సమాధానపరచు” (“ఒకని స్నేహితునిగా చేసికొన ప్రయత్నించు”). “సమాధానపరచు” అనేదానికి మంచి నిర్వచనం “మరల స్నేహం చేయడం అనేది.” తగాదా ఆడుకున్న యిద్దరు స్నేహితులను గూర్చి ఆలోచించు, కొన్ని రోజులు వారు ఒకరితో నొకరు మాట్లాడుకోలేదు. వారు దూరస్థులుగా ఉండిపోయారు. అటు తరువాత ఒక రోజు, వారు తమ భేదాలను సరిచేసికొన్నారు. ఇప్పుడు వారు సమాధానపడ్డారు; వారు తిరిగి స్నేహితులయ్యారు.

“సమాధానపరచబడుట” అనే పదం ఒకప్పుడు దేవునితో స్నేహమున్న సంగతిని గుర్తుచేస్తుంది. తరువాత మనం పాపం చేశాం, దేవునినుండి దూరమయ్యాం. ఆయననుండి

వేరుచేయబడ్డాం. యెషయా యిలా రాశాడు,

రక్షింపనేరక యుండునట్లు యెహోవా హస్తము కురుచకాలేడు;
విననేరక యుండునట్లు ఆయన చెవులు మందము కాలేడు.
మీ దోషములు మీకును మీ దేవునికిని అడ్డముగా వచ్చెను,
మీ పాపములు ఆయన ముఖమును మీకు మరుగుపరచెను
గనుక ఆయన ఆలకింపకున్నాడు (యెషయా 59:1, 2).

జనులనుండి తన్ను దూరం చేసికొనేది దేవుడు కాదు, దేవునినుండి తమ్మును పాపం ద్వారా దూరం చేసికొనేది జనులే. సంవత్సరాల క్రిందట, ఒక జంట తమ కారులో రోడ్డుమీద వెళ్లుతున్నారు. ప్రయాణికునివైపు కిటికీ ప్రక్కన కూర్చుండి ఆ స్త్రీ తన భర్తవైపు చూచింది, నిట్టూర్పు విడిచింది. “మనం తొలిగా వివాహం చేసికొని కారులో వెళ్లుతున్నప్పుడు ఎంతో దగ్గరగా కూర్చున్నాం” అని ఆమె అన్నది. పురుషుడు తన భార్యవైపు చూచి, “నేను దూరం కాలేదు” అని అన్నాడు. ఒకప్పుడు నీవు దేవునితో ఉన్నంత సన్నిహితంగా నేడు ఉండకపోయినట్లయితే, దూరమైంది దేవుడు కాదు, నీవే.

అది నిజమైనందున, నరులతో సమాధానపరచుకోవలసిన అవసరత దేవునిది కాదు నరులే దేవునితో సమాధానపరచుకోవలసినవారైయున్నారు. “దేవునితో సమాధానపడుడని క్రీస్తు పక్షముగా మిమ్మును బతిమాలుకొనుచున్నాము” (2 కొరింథీయులకు 5:20బి; నొక్కి చెప్పింది నాది). మనం సువార్తకు బదులు చెప్పవలసినవారమైయున్నాం. “అది సమాధాన వాక్యమైయున్నది” (2 కొరింథీయులకు 5:19). మనం విశ్వసించి విధేయత చూపినప్పుడు, రక్షింపబడిన జనంతో దేవుడు మనలను చేర్చుతాడు (అపొస్తలుల కార్యములు 2:38, 41, 47). “ఒకే శరీరమునందు [సంఘమందు; ఎఫెసీయులకు 1:22, 23] సిలువ ద్వారా దేవునితో సమాధానపరచబడినవారమై ఉన్నాం” (ఎఫెసీయులకు 2:16ఎ).

“సమాధానపరచబడుట” అనడానికి బదులు 5:11లో KJV (“atonement”) “ప్రాయశ్చిత్తము” అని అంది. సువార్తకులు కొన్నిసార్లు “at-one-ment” అని వ్రాస్తారు. దూరస్థులైన స్నేహితులు యిప్పుడు ఏమయ్యారు అని వారు అభిప్రాయపడతారు (“at one”). ఏ విధంగా నీవు దాన్ని వ్యక్తపరచినా, దేవునితో స్నేహము పునరుద్ధరింపబడునట్లు క్రీస్తు చనిపోయారన్న అద్భుత సత్యాన్ని “సమాధానపరచబడు” అనే పదం ప్రకటిస్తుంది. 10, 11 వచనాలు NCV యిలాటి తర్జుమా కలిగియుంది: “మనము శత్రువులమై యుండగా, తన కుమారుని మరణము ద్వారా దేవుడు మనతో స్నేహం చేసికొన్నాడు. [యేసు] ఆయన ద్వారా యిప్పుడు మనము దేవుని స్నేహితులమైయున్నాం.”

పుస్తకపు రక్షణ (5:9, 10)

మనం గత పాపములనుండి రక్షింపబడడం మాత్రమే కాదు, అనుదినము మనకు ఆత్మ సంబంధమైన సహాయం అవసరమైయుంది. మనం పాపం చేస్తుంటాం. శోధనలు శ్రమలచేత మనం నలుప్రక్కల తరచు బాధింపబడతాం. మనం యింకను జీవిత

సవాలలతో పెనుగులాడుతునే ఉంటాం (1 యోహాను 1:9; 1 పేతురు 4:12; మత్తయి 13:22). “మరింత నిశ్చయముగా” అనే ప్రయోగం (“మరి ఎక్కువగా”) రెండుసార్లు కన్పిస్తుంది (9, 10 వచనాలు). గత పాపముల దోషమునుండి ఆయన మనలను రక్షించడం మాత్రమే కాదు; అనుదినం ఆయన మనకు సహాయం చేస్తునే ఉంటాడు (హెబ్రీయులకు 13:5, 6). “ఏలయనగా శత్రువులమైయుండగా, ఆయన కుమారుని మరణము ద్వారా మనము దేవునితో సమాధానపరచబడినయెడల సమాధానపరచబడిన వారమై ఆయన జీవించుటచేత మరి నిశ్చయముగా రక్షింపబడుదుము” అని అనడంలో “రక్షణ ప్రస్తుతము” అనేది పౌలు మనస్సులో ఉండినట్లుంది (10 వచనం).

“ఆయన జీవించుటచేత మరి నిశ్చయముగా రక్షింపబడుదుము” అని పౌలు అనడంలో అతని అర్థమేమి? ఒకవేళ అతడు క్రీస్తువారి పునరుత్థానాన్ని సూచిస్తుండవచ్చు; యేసు సజీవుడైనందున, దేవుడు ఆయన బలియాగాన్ని అంగీకరించియుండవచ్చు అందువలన మనం రక్షింపబడతామని ఎరుగుదుము. “మనము నీతిమంతులముగా తీర్చబడడానికి ఆయన లేపబడినట్లు” (25 వచనం) పౌలు అధ్యాయం 4లో నొక్కి చెప్పాడు. ABలో మూల వాక్యం ఏమంటుందంటే, “ఆయన [పునరుత్థానము] జీవించుట ద్వారా [ప్రాపపు అధికారంనుండి విడిపింపబడ్డాము] అని” (5:10బి).

“ఆయన జీవాన్ని పంచుకొనడం ద్వారా” మనం రక్షింపబడ్డామని పౌలు అనే మరొక అవకాశం ఉంది (Goodspeed). మనము క్రీస్తుతో మరణించినట్లుయితే, ... ఆయనతో కూడ మనం జీవిస్తామని పౌలు 6వ అధ్యాయంలో అన్నాడు (8 వచనం; యోహాను 14:19 చూడు). “ఇకను జీవించువాడను నేను కాను, క్రీస్తే నాయందు జీవించుచున్నాడు” అని పౌలు గలతీయులకు చెప్పాడు (గలతీయులకు 2:20ఎ).

పౌలు 8:34లో తరువాత చెప్పిన ప్రతిపాదనతో అనేకమంది రచయితలు 5:10ని ముడివేస్తారు: “... చనిపోయిన క్రీస్తుయేసే; అంతేకాదు, మృతులలోనుండి లేచినవాడును దేవుని కుడిపార్శ్వమున ఉన్నవాడును మనకొరకు విజ్ఞాపనము కూడ చేయువాడును ఆయనే” (నొక్కి చెప్పింది నాది). రోమా 5:10 మీద హెబ్రీయులకు 7:25 కామెంటరీగా భావింపబడింది: “ఈయన తనద్వారా దేవునియొద్దకు వచ్చువారి పక్షమున, విజ్ఞాపనము చేయుటకు నిరంతరము జీవించుచున్నాడు గనుక వారిని సంపూర్ణముగా రక్షించుటకు శక్తిమంతుడై యున్నాడు” (నొక్కి చెప్పింది నాది).

పౌలు ప్రతిపాదనను మనం ఎలా చూచినా, “ప్రభువువారి విమోచనా కార్యక్రమం సిలువయొద్దనే ముగిసిపోకుండ యింకను కొనసాగుతుందని” 5:10 ప్రకటిస్తుంది.²³ ఆయన వాక్య వెలుగులో మనం నడుస్తుండగా యేసు రక్షము మన పాపములను కడుగుతూ ఉంటుంది (1 యోహాను 1:7; కీర్తన 119:105 చూడు). మనలను బలపరచి యేసు సహాయము చేయ నిలిచియుంటారు (మత్తయి 11:28; 28:20బి). మన కేసును తన తండ్రి యెదుట వాదిస్తుంటారు (హెబ్రీయులకు 7:25; 2:18; 4:14-16 చూడు). “ఆయన జీవిస్తున్నందున” అనే పాట దీనిని బాగుగా వ్యక్తపరచుతోంది. పల్లవిలో ఈ మాటలున్నాయి:

ఆయన జీవిస్తున్నందున నేను రేపటిని ఎదుర్కోగలను,
 ఆయన జీవిస్తున్నందున సమస్త భయం పోయింది;
 ఆయన భవిష్యత్తును పట్టుకొనియున్నాడని నాకు తెలుసు,
 ఆయన జీవిస్తున్నందున జీవితం జీవింపదగినదైయుంది.²⁴

మనమాయన శత్రువులమైయుండగా దేవుడింతగా మనకొరకు చేసినట్లయితే, యిప్పుడు మనం ఆయన స్నేహితులమైయుండగా ఆయన “ఎంత చేస్తాడో!” అనేది పౌలు వాదన. 8వ అధ్యాయంలో అతడు ఆలాటి వాదననే వాడాడు: “తన సొంత కుమారుని అనుగ్రహించుటకు వెనుతీయక మన అందరికొరకు ఆయనను అప్పగించిన వాడు ఆయనతో పాటు సమస్తమును మనకెందుకు అనుగ్రహించడు?” (32 వచనం). మరో మాటల్లో, దేవుడు అధికమైనది చేసినప్పుడు, అల్పమైనది చేయడా? జీవితం మనకు ఏది తెచ్చినా, ప్రభువు మనతో కూడనుండి ఎల్లప్పుడు ఆయన మనకు సహాయం చేస్తుంటారు అని పౌలు 8వ అధ్యాయాన్ని ముగిస్తాడు:

క్రీస్తు ప్రేమనుండి మనలను ఎడబాపువాడెవడు? శ్రమయైనను బాధయైనను హింసయైనను కరవైనను వస్త్రహీనతయైనను ఉపద్రవమైనను ఖడ్గమైనను మనలను ఎడబాపునా? ... మరణమైనను జీవమైనను దేవదూతలైనను ప్రధానులైనను ఉన్నవయైనను రాబోవునవయైనను అధికారులైనను ఎత్తయినను లోతైనను సృష్టించబడిన మరి ఏదైనను, మన ప్రభువైన క్రీస్తుయేసునందలి దేవుని ప్రేమనుండి మనలను ఎడబాప నేరవని రూఢిగా నమ్ముచున్నాను (8:35-39).

భవిష్యత్ రక్షణ (5:9)

మూల వాక్యము గతము ప్రస్తుతమున్న రక్షణను గూర్చి మాట్లాడుతుంది; అది భవిష్యత్ రక్షణను గూర్చి సయితం సూచిస్తుంది. వచనం 9లో మనం యిలా చదువుతాం, “కాబట్టి ఆయన రక్షణమువలన ఇప్పుడు నీతిమంతులముగా తీర్చబడి, మరింత నిశ్చయముగా ఆయనద్వారా ఉగ్రతనుండి రక్షింపబడుదుము.” “రక్షింపబడుదుము” అనేది భవిష్యత్ కాలాన్ని సూచిస్తుంది. అందువలన, తీర్పు దినాన దుర్నితికి వ్యతిరేకంగా ఉండబోయే “దేవుని ఉగ్రతను” ఈ వచనం సూచిస్తున్నట్లు ఎక్కువ మంది అంగీకరిస్తారు. దేవుని కృప యొక్క రెండు సంగతులు 9వ వచనం వ్యక్తపరచుతుంది. ఆయన కృపను బట్టి, మనం దేనికి పాత్రులము కామో దానిని ఆయన మనకు ప్రసాదిస్తాడు: నీతిమంతులుగా తీర్చుతాడు. ఆయన కృపనుబట్టి, మనం పాత్రులమైయున్న ఉగ్రతను కుమ్మరించడు.

మనమేమైయున్నామో మరోసారి పౌలు నొక్కి చెప్పుతున్నాడు, “ఆయన ద్వారా రక్షింపబడినవారమై యున్నాం” - అంటే, క్రీస్తుద్వారా. మనం గత పాపంనుండి రక్షింపబడ్డాం, అనుదినం రక్షింపబడుతున్నాం, చివరికి గొట్టెపిల్ల యొక్క ప్రశస్త రక్షణముచేత నిత్యత్వంలో రక్షింపబడువారమైయుంటాం! రక్షింపబడినవారు దేవుని సింహాసనము చుట్టు నిలిచి, తెల్లని వస్త్రములు ధరించుకొన్నవారుగా కదిలించే దృశ్యాన్ని ప్రకటన 7 చిత్రిస్తుంది. “గొట్టెపిల్ల రక్షణములో తమ వస్త్రములను ఉదుకుకొని వాటిని తెలుపు చేసికొనిరి” అని

14వ వచనం వీరిని చిత్రించింది,
ఒక పాత పాట యిలా అంటుంది,

ఒక మహా దినం వస్తుంది,
ఒక మహా దినం వస్తుంది,
మెల్ల మెల్లగా ఒక మహా దినం వస్తుంది;
పరిశుద్ధులు పాపులు కుడి యెడమల వేరుచేయబడతారు,
రానైయున్న ఆ రోజుకు నీవు సిద్ధంగా ఉన్నావా?

ప్రకాశమానమైన దినం రానైయుంది,
ప్రకాశమానమైన దినం వస్తుంది,
ప్రకాశమానమైన దినం మెల్ల మెల్లగా వస్తుంది;
ప్రభువును ప్రేమించువారికే ఆ ప్రకాశమానమైన
దినం వస్తుంది,
రానైయున్న ఆ దినానికి నీవు సిద్ధంగా ఉన్నావా?

ఒక విషాదకరమైన దినం రానైయుంది,
ఒక విషాదకరమైన దినం వస్తుంది,
విషాదకరమైన దినం నెమ్మదిగా వస్తుంది;
“నేను నిన్ను ఎరుగను” అని పాపులు వినే
దినం రానైయుంది,
రానైయున్న ఆ దినానికి నీవు సిద్ధంగా ఉన్నావా?²⁵

తీర్పు దినం నీకు “ప్రకాశమానమైనదై” ఉంటుందా “విషాదకరమైనదై” ఉంటుందా?
“గొట్టెపిల్ల రక్తములో” నీ “వస్త్రములు” తెలుపు చేసికొన్నవో లేదో అనేదాన్ని బట్టి అది
ఆధారపడియుంటుంది.

ముగింపు

పౌలు ఆనందాన్ని ఉన్నపాటునే వ్యక్తపరచ వచ్చాడు, అది ప్రభువునందలి ఆనందం:
“అంతేకాదు, మన ప్రభువైన యేసుక్రీస్తు ద్వారా మనము దేవునియందు అతిశయపడు
చున్నాము²⁶ ...” (11వ వచనం). పౌలు యొక్క అతిశయము తనయందుగాని, తాను
జరిగించిన దేనియందును కాదు, కాని దేవునియందే. క్రైస్తవుల నిమిత్తము దేవుడు ఏమి
చేశాడో దానియందు 2, 3 వచనాల్లో అతడు ఆనందించాడు, కాని అతని ఆనందం
ఆశీర్వాదములకు పరిమితి కాదు. “దేవునియందు” కూడా అతడు ఆనందించాడు: దేవుడు
ఎవరైయున్నాడు; ఆయన ఏమైయున్నాడు అనేదానిపై అతని ఆనందం ఉంది. నా పిల్లలు
చిన్నవారైయుండినప్పుడు, నేను క్యాంపుకు వెళ్లి తిరిగి వచ్చిన తోడనే, “మా కొరకు ఏమి
తెచ్చావు నానా?” అని వారు అడుగుతారు: “నీవు లేకపోతే మాకు దిగులుగా ఉంది
నానా!” అని గాని “ఇంటికి తిరిగి వచ్చావ్ బహు సంతోషంగా ఉంది నానా!” అని గాని
వారు అనేవారు కాదు, గాని “మాకు ఏమి తెచ్చావ్?” అని అడిగేవారు. ఆత్మ సంబంధంగా
మాట్లాడితే, పిల్లల మనస్తత్వం కంటే కొందరు ఎక్కువగా పెదగరు: పరలోకపు తండ్రి

వారికొరకు ఏమి చేస్తారనేదే వారి ప్రాథమిక ఆలోచన గాని కేవలం తండ్రియందు కాదు. పౌలు ఆలాటివాడు కాదు. అతడు “దేవునియందు” ఆనందించాడు.

రోమా 5:1-11లోని చర్చను పౌలు ముగిస్తూ, మన మూల వాక్యములోని దీవెనలన్నీ మన ప్రభువైన యేసుక్రీస్తు ద్వారానే మనం పొందియున్నామని పౌలు మరోసారి నొక్కి పలికాడు. “ఆయన ద్వారా మనము ఇప్పుడు సమాధాన స్థితి పొందియున్నాము” (11బి వచనం). “నశించిపోయినవారిని” గూర్చి ప్రసంగించడం నాలుగేండ్ల బాలిక విన్నది. “దేవా, తప్పిపోయిన జనులు తిరిగి యింటికి వచ్చే మార్గాన్ని కనుగొనడానికి, వారెన్నడు తప్పిపోకుండా ఉండడానికిని సహాయం చేయండి” అని ఒక రోజు ఆమె ప్రార్థించింది.²⁷ అనేకులు తమ “యింటికి తిరిగి వచ్చే మార్గాన్ని కనుగొనవలసిన” అవసరత ఉంది - అయినా వారు కనుగొనవలసింది వీధి అడ్రస్ కాదు; కాని యేసుక్రీస్తును; ఆయన ద్వారా మాత్రమే దేవునితో సమాధానపడగలవారమైయుంటాం!

ఈ పాఠంలో మనం గత, ప్రస్తుత, భవిష్యత్ రక్షణను గూర్చి మాట్లాడుకొన్నాం. ముగిస్తుండగా నీ సొంత జీవితాన్ని గూర్చి ఆలోచించు. నీ విశ్వాసం బాప్తిస్మానికి నడిపించి నప్పుడు (అపొస్తలుల కార్యములు 22:16) నీ పాపములు కడిగివేయబడి గత కాలపు రక్షణను అనుభవించావా? దేవుని వాక్య వెలుగులో నీవు నడుస్తుండగా ప్రస్తుతపు రక్షణను నీవు అనుభవిస్తున్నావా? రక్షం నిన్ను కొనసాగించి కడుగుతూ ఉంటుంది (1 యోహాను 1:7, 9). ఆలాగైయున్నట్లయితే, భవిష్యత్ రక్షణ యొక్క నిరీక్షణలో మనం నిరీక్షణ కలిగియుంటాం - గొట్టెపిల్ల రక్షణలో తెలుపు చేసికొన్న వస్త్రాలతో దేవుని సింహాసనం ఎదుట నీవు నిలుస్తావు (ప్రకటన 7:14). నీకు ఆ నిరీక్షణ లేకుంటే, నీవు ఈ దినమందైనా ప్రభువు చెంతకు రా. క్రీస్తు నీ కొరకు చనిపోయారని గుర్తుంచుకో!

సూచనలు

¹Adapted from David F. Burgess, comp., *Encyclopedia of Sermon Illustrations* (St. Louis: Concordia Publishing House, 1988), 95. ²Leon Morris, *The Epistle to the Romans* (Grand Rapids, Mich.: Wm. B. Eerdmans Publishing Co., 1988), 222, n. 20. ³James R. Edwards, *Romans*, New International Biblical Commentary (Peabody, Mass.: Hendrickson Publishers, 1992), 139. ⁴*The Analytical Greek Lexicon* (London: Samuel Bagster & Sons, 1971), 55. ⁵Richard A. Batey, *The Letter of Paul to the Romans*, The Living Word Commentary (Austin, Tex.: R. B. Sweet Co., 1969), 67-68. ⁶G. Delling, “*kairos*,” in Geoffrey W. Bromiley, *Theological Dictionary of the New Testament*, ed. Gerhard Kittel and Gerhard Friedrich, trans. Geoffrey W. Bromiley, abr. (Grand Rapids, Mich.: Wm. B. Eerdmans Publishing Co., 1985), 389. Another word for “time” (*chronos*, used in words like “chronology”) has to do with a period of time. ⁷This timing is discussed in Jimmy Allen, *Survey of Romans*, 4th ed., rev. (Searcy, Ark.: By the author, 1973), 63. ⁸Morris, 222. ⁹*The Analytical Greek Lexicon*, 55, 364. ¹⁰W. E. Vine, Merrill F. Unger, and William White, Jr., *Vine's Complete Expository Dictionary of Old and New Testament Words* (Nashville: Thomas Nelson Publishers, 1985), 651.

¹¹Ibid., 576. ¹²Morris, 225. ¹³C. S. Lewis, *The Problem of Pain* (Oxford: N.p., 1940;

reprint, New York: Macmillan Publishing Co., 1962), 91. Lewis was an Oxford University agnostic who became a believer in God. ¹⁴Morris, 224. ¹⁵John R. W. Stott, *The Message of Romans: God's Good News for the World*, The Bible Speaks Today series (Downers Grove, Ill.: Inter-Varsity Press, 1994), 144. ¹⁶గ్రీకులో “మంచివాని” అనే ప్రయోగంలో “మనిషి” అనే పదం లేదు. దానికి “మంచిదాని” కొరకు అనే భావం కావచ్చు. Barclay తర్జుమాలో “good cause” అని ఉంది. ¹⁷నీ క్రోతలు ఎరిగిన ఉదాహరణ చేర్చు. ¹⁸Stott, 144. ¹⁹Charles H. Spurgeon, quoted in Joseph S. Excell, *The Biblical Illustrator* (Grand Rapids, Mich.: Baker Book House, 1973), 364. ²⁰నీ క్రోతలు ఎరిగిన నవీన భయంకరవాది ఉదాహరణను నీవు వాడవచ్చు.

²¹*The Analytical Greek Lexicon*, 16, 217. ²²Vine, 513-14. ²³J. D. Thomas, *Romans*, The Living Word series (Austin, Tex.: Sweet Publishing Co., 1965), 38. ²⁴William J. and Gloria Gaither, “Because He Lives,” *Songs of Faith and Praise*, comp. and ed. Alton H. Howard (West Monroe, La.: Howard Publishing Co., 1994). ²⁵Will L. Thompson, “There’s a Great Day Coming,” *Christian Hymns III*, ed. L. O. Sanderson (Nashville: Gospel Advocate Co., 1966). ²⁶2:17లో యూదులు దేవునియందు అతిశయించినట్టు పౌలు అన్నాడు. కాని దేవునియందు మాత్రమే వారు అతిశయించలేదు. వారి దేశాన్నే ఎన్నిక చేసికున్నాడన్న వాస్తవం వారిని దేవుడు ప్రత్యేకమైన జనంగా చేసికొన్నాడన్న భావంతో వారు అతిశయించారు. దేవునియందలి వారి విషయం స్వార్థపరమైనది. ²⁷Dale Hartman, sermon on “Spiritual Etiquette” preached at Eastside church of Christ, Midwest City, Oklahoma, 4 January 2004.